

Rynek pocztowy w zmieniającym się świecie (od redaktora prowadzącego)

Przekazujemy Państwu nowy numer iKAR-a poświęcony w całości zagadnieniom regulacji rynku pocztowego. To drugi w historii kwartalnika zeszyt „pocztowy”. Bezpośrednim asumptem do wydania tego numeru była I Krajowa Konferencja Pocztowa pn. *Rynek pocztowy w zmieniającym się świecie* zorganizowana przez Laboratorium Rynku Pocztowego CARS we wrześniu 2017 r. Poruszona podczas tej konferencji problematyka, związana z dynamicznymi zmianami zachodzącymi na rynku pocztowym, znalazła swoje odzwierciedlenie w wielu opracowaniach zamieszczonych w tym numerze. Zawartość zeszytu nie ogranicza się jednak tylko do tematów prezentowanych podczas konferencji.

Zagadnienia związane z pocztową usługą powszechną stanowią największą część artykułów zamieszczonych w prezentowanym numerze. Bez wątpienia jest to najważniejsza część regulacji pocztowej. Na szczególne znaczenie usług powszechnych na rynku pocztowym zwraca uwagę pierwsze opracowanie, autorstwa Bożeny Popowskiej i Mateusza Chołodeckiego. Dokonuje ono wyróżnienia celów regulacji na rynku pocztowym, opierając się na posiadanych przez Prezesa UKE instrumentach prawnych. Podkreślono w nim, że prokonkurencyjne cele regulacji sektora pocztowego nie mają pierwszoplanowego znaczenia. W artykule poświęconym usłudze powszechnej i operatorowi wyznaczonemu autorstwa Piotra Lissonia postawione zostało pytanie o konieczność istnienia obu tych, jak je określono, filarów prawa pocztowego. Autor uznaje, że pocztowa usługa powszechna jest istotnym i trwałym elementem prawa pocztowego, jednak kontestuje przyjęty w Polsce sposób wyłonienia operatora pocztowego i wskazuje na niedostosowanie jego usług do współczesnych oczekiwań rynkowych. Podobne wnioski, w szczególności w zakresie kształtowania parametrów zmiennych pocztowych usług powszechnych, prezentuje artykuł autorstwa Zofii Snażyk. Autorka analizuje granice wolności operatora wyznaczonego w określaniu sposobu świadczenia usług powszechnych. Podkreśla ona również potrzebę zmiany i zastąpienia normatywnych parametrów świadczenia usług powszechnych przez większe uprawnienia regulatora rynku w tym zakresie. Z tym wiąże się również problematyka poruszona przez Grzegorza Pawuła, który poddaje analizie możliwość odstępstwa od obowiązku świadczenia usług powszechnych.

Na uwagę zwraca analiza przesłanek wyboru operatora wyznaczonego przeprowadzona w artykule autorstwa Magdaleny Sławińskiej. Dokonana przez autorkę charakterystyka poszczególnych kryteriów normatywnych daje możliwość ujrzenia w szerszej perspektywie instytucji świadczenia usług powszechnych w pożądanym przez ustawodawcę kształcie.

Ważnym instrumentem Prezesa UKE w realizacji jego kompetencji na rynku pocztowym są kary pieniężne. Na ten aspekt zwraca uwagę artykuł Wojciecha Bożka, podkreślający, że głównym celem kar pieniężnych na rynku pocztowym jest oddziaływanie prewencyjne na operatorów pocztowych. W swoich analizach autor waży pozostałe cele stosowania kar pieniężnych przez regulatora pocztowego.

Kolejne opracowania skupiają się na szerszej analizie zagadnień związanych z rynkiem pocztowym. W tym kontekście na uwagę zasługuje opracowanie Anny Romejko-Borkowskiej na temat e-administracji. Artykuł poddaje analizie cyfryzację usług publicznych w poszczególnych krajach europejskich na tle rozporządzenia eIDAS. W bardzo interesujący sposób autorka przedstawia role różnych operatorów pocztowych w cyfryzacji usług publicznych oraz płynące z tego wnioski dla Poczty Polskiej S.A.

Analizę konsekwencji wyroku Sądu Unii Europejskiej w sprawie T-143/12 *Deutsche Post* dla rynku pocztowego przeprowadza Łukasz Grzejdziak. Sąd UE w przywołanym rozstrzygnięciu uznał, że niemiecki rząd przyznał Deutsche Post rekompensatę z tytułu niekorzystnej pozycji strukturalnej wynikającej ze spoczywających na niej obowiązków. Autor poddał analizie ten wyrok w zakresie treści warunku selektywnej korzyści oraz zastosowana przezeń analogii do tzw. testu Altmark.

Ważną częścią niniejszego numeru jest analiza rynku usług pocztowych w latach 2012–2017 przeprowadzona przez Annę Stolarczyk oraz Marka Sylwestrzaka. Przedstawione w tym opracowaniu szczegółowe dane są ważną wskazówką do badań nad rynkiem usług pocztowych w Polsce.

W części poświęconej przeglądowi orzecznictwa publikujemy zestawienie wyroków i postanowień WSA w Warszawie w sprawach pocztowych za okres 2015–2017. Część przeznaczona na przegląd piśmiennictwa zawiera recenzję przygotowaną przez Bartłomieja Nowaka, poświęconą książce Zofii Snażyk pt. *Świadczenie pocztowej usługi powszechnej w warunkach liberalizacji rynku*, wydanej przez Wydawnictwo C.H. Beck w 2015 r. oraz bibliografię prawa pocztowego w Polsce za okres 2014–2017. W numerze zamieszczono również sprawozdanie z I Krajowej Konferencji Pocztowej pn. *Rynek pocztowy w zmieniającym się świecie*.

Serdecznie dziękuję wszystkim autorom artykułów i innych materiałów zamieszczonych w numerze. Szczególne podziękowania kieruję także do recenzentów, których praca pozwoliła na udoskonalenie kształtu naszej publikacji.

Życzę owocnej lektury.

Mateusz Chołodecki
Styczeń 2018 r.